

Landskap: Skåne Upptecknat av: Sven Nilsson
 Härad: Gårds Adress: n: 7 Allaghem
 Socken: Allaghem Berättat av: Sven Nilsson
 Uppteckningsår: 1890 - Född år 1881 i Allaghem.
 den 3/4

Uppteckningen rör hemmanet n: 7 Allaghem.
 Jag har under hela mitt liv vistas
 här på denna gård, iindantag då jag var
 ute gjorde min värneplikt, samt varit på
 lara och fjorton dagar, att dessa skivna
 är från mina upplevelser.

1. Innehåll om redskap vid jordbruket (husare
Köena, Köena)
 2. Allaghem, köstens arbetsmetod.
 3. Hantverk av senapstrålar, min barndom
vid hälsedskvällarna
 4. om boktjänst, hur den bokades vid jul
om julakagan, frokost.
- forts. på omslaget a: sista sidan!

- 5 om julafton, hännerinsflaskan, drickakan-
nan, servering av kniv.
- 6 kakulungspantoflar & dricka-blensning
- 7 om hämmorsen arbetet & midagen
- 8 hur ungdomen skulle sesla varandra
- 9 lovskänningen & färsköttelen
- 10 förtvällningen & färsleppningen
- 11 förvakt & när panti^{men}men skulle göra tvät
- 12 tvätt med bojeska och bygning
- 13 klädernas styhning & olangling, häskning
med slaga tiden för häskningen
- 14 attemad, bekyningen avlöningen.
- 15 om ~~Fisker~~mansgillet, Vallber^{mens}gille (den 1st maj)
- 16 bjudning av vata vao, panti^{men}mens bjudning
- 00 kordning & spinning av ull
- 17 ~~ull~~ullen till spinnerierna & färgning
har de färgade med konahjass, drickabygg

Då jag har av Eder blivit anmodat att
skriva om mig själf hur det var på den
tiden när jag var liten, så får jag berätta
hur det var vid jordbruket då, på den
tiden, tillbaka för omkring för 55 år
då hade de redskap av trä ännu var
bucarna som var så att stängen var ett
hokigt trä som gick från löbet upp
till studdaget för på den tiden
hade de på denna gård två par studa
ett par skulle samgas på våren varje
år sedan på krutens marknad skulle
ett par säljas.

Kaerna det var omkring hälften i
antalet, som nu, men mjölkningen
den ~~den~~ arbetsmoden var att fem-
timmen skulle ha mjölkat på morgo-

Skriv endast på denna sida!

de skulle bära hem mjölken omkring
en tim. det var på ett och där gick 12 st
i de en kurre 14 st i det andra.

nen till kl 7 men på kvällen fick
ej några mjölka fören kl 6 em, var
det bråttom med häst kunde det hända
att det kunde dröja till kl 8 på kväl-
len, för arbetet slutas ej fören det var
solnedgång, i fall att det var dåligt
hästväi, när man skulle again iag
då var det att hålla på till kl 11
tiden, nu är det annat, på den tiden
hade en ju märkan vid 5 tiden, som
var bra att ha.

Flötur den jagick på ett annat vis då
~~önsu~~ det var att slå alltsammans med
liar, säden bindas för hand slötta
stubbarna med handrävsa, jag har
själv varit med för att taga upp sla-
ve, som det låsa säden kallades för.

Då jag var liten, så det var vid jul
skulle man alltid ha lutfisk och
giöt till julafton, som det på de mesta
ställen är fortfarande, min farssas och
fabrers hade en knäppakula i hoppen,
då var det först den som hade kulan
skulle mala sin senap, sen i kväll-
ningen var det för mig att hem-
ta den hem till oss att vi skulle
mala vår senap, man skulle först
dricka kaffe med kakor (vetebröd) det
var ej en vardags mat med vete-
bröd på den tiden, som nu, sen
man var kommen hem var det att
läsa över på bordsbänerna för hög-
tidsafton skulle en av oss bröder
läsa till maten och efter maten.

Bakbrädet var det mycket särskilt med
då det skulle bäras på loftet från stu-
gon, för det skulle bäras med botten
vänd mot bakugnens, för i annat ~~fall~~
gäste icke brödet.

Vid julana skulle här bakas mycket
bröd, två bakningar på 120 ^{kg mjöl} var
dena grovbröd en bakning ~~havsringar~~
på 80 kg mjöl en bakning ~~av~~ ^{av} ~~seesätt~~
på 60 kg mjöl en sikkelsbröd på 60 kg
mjöl ~~en~~ ~~vi~~ ~~här~~ skulle hava var
sin julakaga som vi hade till kaffet
om morgnana för här bestods ej ~~måga~~
vetbröd som nu, man fick kaffe först
på morgnarna kl 6 sedan fick folket
frukost kl 8 p.m., nu på många ställen
är det frukost kl 6 p.m., vi äter kl 1/2 7 p.m.

1901 av Sven Nilsson

1901 av Svensson

1901 av Nilsson

1901 av Nilsson

1901 av Nilsson

kaffe druckes på samma gång.

Juleafton fuk man ej taga smör, bröd
fatet och brännvinsflaskan ut av bordet
för det skulle stå kvar i händelsevis
där kom ej fjärrmande för då skulle
den hava traktering, det samma var
hela julen ibland kunde brännvins
flaskan flyttas i fönstret men där stå
den hela julen, drickakannen hade
sin plats på sätet bak bordet där
sunde två kannor (6 liter) i den, den
var av trä, om julen högtidkvällarna
då var där serverad med kniv och
gaffel, på annan tid av året hade
var och en sin kniv (Anders Perssons
namnet på kniven), som torkades på sina
egna byxor eller tröja, när man hade

potatis på kakelungen med skrapet på
det var godt, det tiergick så att kaka-
leungen ^{sättningen} blåsits en sedan lades potatis-
en på, av kuttan bildades här skall
som doppades i mjölk, men där var
ej mera än ett salatik till fem eller
sex personer, det var förkallandet med
mjölk och diuka som slags ihop i
ett fatt som ställes mitt på bordet
till flera personer, som hade att äta
av ett fatt, där var och en skulle
söba med en hornsked, den som in-
te var säker på handen att fram-
föra sitt verktyg spilde det mesta på
bordet innan det kom fram till
mennen, någon duck av vad slag
det vara mände kom ej i fråga

7
 I min barndom omkring 1890 eller
 något därefter minns jag att när de skulle
 till förarnasen som lag 5 eller 6 kilom.
 från hemmet då var det att resapå hel
 omkring 12-1 på natten för hel 2 skulle
 de äta, det bestod alltid med rätt
~~färd~~ ^{fast} i pill & potatis sedan körde de i väg
 en del av folk gick, där var två
 till att släpa torv, ⁴ ~~fjär~~ skov, ätta rullor
 bort torv till förvarnaren, en man
 skulle mugga, det var att kasta segen
 den låga jorden, för utom att kasta
 mycket vatten, arbetet börja omkring
 kl fyra på morgonen kl 1/2 8 slutat
 kl 11 middag som bestod alltid i gröt
 med smör i mitten av grädfatet ^{mye}
~~vanligt~~ ^{vanligt} med havetsgröt, därefter

skulle middag vila vara som bestod
i två timmar, då hade ungdomen
roligt med att resla varandra det
tillgick så att fruntimmerna skulle
resla kallarna eller sväkt om, var
det två starka pojkar så togo de i
var sin ända på en flicka och sväng-
de henne några tag fram och till-
baka så var det överstidt men när
det inte det var så var det så
många att alla ej kunde komma
till för då var mycket folk i
morsarna på det tiden, vilan var
mycket dålig för den som var
ung, den som inte var reslad
det var ej som det skulle vara
på den tiden, kl fyra på efter midgen.

var det slett med arbetet för dem
som hade vissa fannar att skära
cepp, nu är det annat, där ceppstuga
ej mycket faw, de tycker det är för
dyrt med arbetet för det gör ej på
det viset nu, bytte hjälpen det var
det allmänna då, så en duktig dräng
kunde gå i massen i tre veckor tid
På 1895-talet eller däromkring var för
skolan stor här på detta stället^{här} var
omkring Tolf stycken moderför ibland
kunde det tenas så de hade var
två lam^{ibland tre}, det kunde var att hälften
hade bara var ett, då skulle de
vaktas på sandbetet jag har själv
vaktat dem i två års tid, på vörn
skulle de slippas, det skulle ej

göras fören urbanus regnet hade
kommit det föresigick på det sätt med
tvättning att vikarna hällde föred i
en stor bygga, som där var mycket
vatten i, sedan det var gneet ullen
med händerna ren skulle det tagas
eyne, så skulle där slås en spon vatten
över det, att skylgas, sedan skulle
de gå på sännen på backarna att tokas
för att på efter midagen klipplas.
folket var tilliga eyne vid fyra
tiden på morgonen för de skulle
bliva ^{ton} ~~to~~ så kunde klipplas som
na dag, eller var duktig att klippas
för den kunde klippas flera på
några timmar för på hösten var
här omkring en fjugo stycken att
klippas

Så jag vaktade för skulle en köia ut
dom på maronen kl sex hemkörningen
fick ej vara för en sola nedgång jag
har stått nere på sanden och sett solen
gå ner många gånger.

Vår puentimuren skulle göra stor tvätt
på vår & köit för omkring fyrtio år
sedan eller senare var det bekligt
koi på orten att kläderna skulle ligga
i blött en tre dagars tid sen skulle
de stuga det tillgick att kläderna skulle
knådas mellan händerna de hade ej
någon tvättmaskin eller så mycket
som tvättbräda, när det var gjort skulle
de tryckas det tillgick så att där lade
några brännefiad på botten i hykan
se lades där kläderna på en säck med

med bögebrännas aska, för det skulle
det vara, det gick ej an med annat slag
aska, byggen var så stora att den rymde
omkring 600-700 liter, kläderna lades
ovan på det där, den var i det närmsta
full, sedan skulle vattnet kokas och
äro på i byggen omkring fyra - fyra
fem gånger, som rinde i en koppars
kittel som rymde omkring 160-190
liter, det var den andra dagen, den
tredje dagen skulle det tvättas som
tillgick att ^{hantimern} hantimern hade en
planka att lägga det kläderna på
(Tvättasida) sen hade de en höskel
att klappa med sen hängdes kläderna
upp till torkning på buskar och
annat som ansågs att duga till det

Magelhem, St.

5498

Leen Nilsson 13
1938.

13
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

sen var det att soga in kläderna
för att stoppa en del, en del skulle ^{gri}
das med en griesten på ämnen & ha-
ge ve, sen fick skjortan vara fin.

I ställe för ollängel så hade de en lida-
träsulle det viggades om senrellades ^{det} med
ett klappstöd många gånger på bordet
det var lakarna som hade den beredning
* När ^{härskning} träsulling skulle böjas det var
när ^{när} sag var inkölda, som två hvar boja
de att träska till såring det träska de först
sen gick de på ett annan ställe så skif-
tades det, för de hade tre färke det var
hos de böner, ända från i feb-ellars
månader kl två på morgonen var
ej avonligt att gå på lozen och
boja arbetet, då skulle ha modum

ha smedet mada till after-mad
det var groft bröd med stegsfedt eller
vanligt flött med en rub till i vanli-
ga fall, sin kl 8 fm var det sista
belysningen var ej stor de hade en sk-
rynta till att hava en träbjelka i
med en liten nattlampa i. Sen var
det middag kl 12 med rost för måltiden
sen var det att böja igen för de
vise lägen skulle taskas med ti-
det kväll för det var förbjudet
av Husbonden att ha bjelka på
kvällen på lägen, en gång i veckan
eller var 14 dagar
var det att harpa säden & måla egg
så taskemannen skulle hava sin
avlönning det bestod i taskemans-
skrypa en på fyrtio, men sen när

fröknings var även så skulle ^{de} ~~frökn~~
vanka ett redet förskermans gille som
bestod i gäkar, mat, kortspel med gäkar
fram på morgontimmarna.

Den förste maj gille har här varit
så länge som jag kan minnas. En
bok som tillhör byens sen år 1881. är
skrivet i den att de köpte brännvin för
byens penningar vid bottenkastningar
släggillet böga så här att de samlas
byens åboar först rådslags vad de skulle
hava till gillet, senare ~~bor~~ beslutat
att den som var älderman skulle
bjuda en gäk när de kom sen
var där kättiätt med smörgäbord
först, som bestod i helkokta ägg
med sill, korv kättbullar med en

en half öl bänvin efter behag eller
mera, därefter toddi, varmt vatten & kungsk
göck efteråt, ibland efter släckning dagen
efter, till en del tillgär det på samma
vis som för, fast smörgäsbordet är me-
ra tillagat än för, en del äldre män
ha den seden att då bjudes äboarnas
fruar dagen efter. beroende på plats och
tycke, på många ställen har det varit
hela familjen som har skolat det
det har ej varit folket här i denna
sædes eller lag.

Angående ett tilläg till föraveln så var
det medellen i min beandam den skulle
kardas & spinnas av fruntimmerna här
hemma den som skulle vara till
~~hoson~~ ~~hoson~~ ~~hoson~~ den som skulle vara till dyna

den skulle sändas till spinnerierna här
i denna bygd var ett spinneri som spant
ull, ~~det~~^{det} gamm som var till stumpon
hemma-gjorda var följad av stenarnas jag
har gjall vart och placka stenarnas-
hängarjäv, ^{det} var mycket bekyttat till förgning.
Dricka byggdes äret om det byggdes i
stor myckenhet så det sista var så surt
att man kunde ha det till ättika till
brunna bärer, till julen skulle
här byggas två bygg, ölet togs
förs av maltet omkring femtio liter
sen hade en svagdricka på två tun
nor omkring 150 liter ölet skulle
var till högtidsaftonarna ett pund
ollat gick åt till den bygg.

ACC. N:R. 5498

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Gren Nilsson*
Härad: *Lands* Adress: *nr. 7, Måglehem.*
Socken: *Måglehem* Berättat av: *Kyrkovärd Nils Nilsson*
Uppteckningsår: *1938.* Född år *1866* i *Måglehem*

Limbrevning. sid. 18-22.

Skriv endast på denna sida!

5 sid.

Född den 6/3 1866

Hyndevarden

Berättad av ~~Wilson~~ ^{Ellännon} å 10 ålaglehem
 Upptecknad av Sven Wilson n 7 ålaglehem
 berättar hur linbedningen
 tillgick på år 1880, ^{till} jorden skulle drivas
 bra som skulle vara till toland det
 skulle så så tjökt med fjö så jorden
 skulle mest döjas för inte agärs skulle
 upp växa, tolandet skulle så på desistia
 dag för det skulle växa bra sen skulle
 det växa till en half alens höjd sen
 skulle det lagas det tillgick så att
 fruntimmen skulle plöcka egg agäret
 med iättuna ^{på} som bars bort till sidan
 nästengärr, när blomningen kom då
 skulle de gå över det en gång till att
 taga bort agäret som hade kommit
 sen, sin fick den sköta sig själv till
 Ellännon har naturligen varit med om arbetet.

Skriv endast på denna sida!

den var mogen, då ryktes den upp
med rättana på, som bants i små köi
var, sen ställes den upp i små haara
för torkning, sen togs den in på en
tor plats på lagen eller annustädes för
sen skulle den rebas för att få knib
ben från skälen ~~skälen~~ sen äste de knib
ben i säcka till de hade tid att tor
ka att, torkande gick så till att de
lade det i en hög på ^{längs å lagen} ~~lagen~~ för
att slå med en plöj, torkas till
det var riktigt utslaget, sen skulle
det kastas många gånger att få
det rent till utiöde eller försljning
Linen skulle bredas till gorn, det
tillgick så att linen skulle bredas
ut helt på ett fast ställe, där skulle

den ligga till den var rykt då
skulle den negas och bindas i små negu
sen skulle den tagas hem för vidare
beredning det var att köra den till
Torslång (byderhusen) där skulle den
läggas på vid kväll till sen klom
ning 2 på moran då skulle de böja
att hylsa som vara till kl 11-12
nästa kväll, men då hade ungdomen
mycket sevligt för att gå och se om
so-häringen där var säng, misik &
dons som böja vid sju tiden på
kvällen och fort gick till 12 tiden
samma kväll, sen dagen efter var
folket, som bytte hjälpa att komma
med deras bräder på axel för att
byta till till det var slut då

berösa so kvinnan att ha kännert, det
tillgick så kvinnan toga lier i hände-
na så mycket hon kunde hålla i
båda händerna att dela ut till
kavarna som de ^{bröde} bröde, sin kunde
den om att var sitt handmål för att
räkna det i fjägg, under tiden bryt-
ningen gjordes vanhas mellan må-
la, som bestod i fint bröd, mör-
akt, öl med flera suppor när halfoan
var bryten, när det hela var gjort
var det att gå var och en till sitt
hem med brägen på axel att tvätta
sig och bytta om kläder, som var
välbehövligt sin var det att gå till
hem ^{med} som egde soet för där skulle
vara brydegille, maten bestod i

det cypriaknade med baretsgriät
 och mjält efterät dracks der gökarna
 då byde gillet slufade omkring kl 8-9
 eftermidagen, sen var det sketterna som
 skulle böja vid två tiden på morgon-
 dagen efter, men då skulle de ha
 kaffe, smör, bröd och sen var det
 att sa var sin skettefod & skettehä
 att gå till brydestuan att skutta
 hiingen skulle då ha sina hädmål till
 skutte-
 brydestuorna det som falde av det
 var skettefod det sena kallades för
 en lina, sen bandes ^{det} i totta sen
 räknades ^{det} i tju, det var till att säga
 hem det för att häglad och bindas
 till buar det liknade en brudbrua
~~det~~ det här är en rache ~~det~~ det här är buar.